

Vantaan kaupungin selvitys Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle siirtyvästä sosiaali- ja terveystoimen omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista sekä arvio hyvinvointialueelle siirtyvästä henkilöstöstä, palkkakuluista ja lomapalkkavelasta

VD/649/00.01.00.02/2022

RV/HO/K-ML/TT/HY-L

Selvityksen taustaa

Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle. Vantaan ja Keravan kaupungeilta vastuu siirtyy Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Lainsäädännössä pelastustoimen järjestämisvastuu on säädetty siirtymään Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lisäksi Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta annettu laki 616/2021 (jäljempänä voimaantulolaki) tuli voimaan 1.7.2021. Lain 26.1 §:n mukaan kunnan on tehtävä viimeistään 28.2.2022 hyvinvointialueelle selvitys 22, 23 ja 25 §:ssä tarkoitetuista sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista. Lisäksi samassa määräajassa kunnan tulee antaa hyvinvointialueelle arvio 18 §:n nojalla siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja 24 §:n mukaisesta lomapalkkavelasta.

Vantaan kaupunki antaa pelastustointia koskevan omaisuusselvityksen ja arvion pelastustoimen siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja lomapalkkavelasta myös Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle (voimaantulolaki 58 §). Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen selvityksistä on kaupunginhallitukselle samassa kokouksessa erillinen esitys.

Hyvinvointialueelle siirtyvistä sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevista toimitiloista on kaupunginhallitukselle samoin samassa tämän kokouksen esityslistalla erillinen esitys.

Hyvinvointialueen aluevaltuusto käsittelee kunnan antaman, voimaantulolain 26 §:n mukaiset selvitykset viimeistään 31.3.2022 ja päättää sen perusteella (voimaantulolain 22–25 §:ssä tarkoitettujen) irtaimen omaisuuden, lomapalkkavelan, sopimusten ja vastuiden siirtymisestä hyvinvointialueelle ja hyvinvointialueen vastuulle (voimaantulolaki 28 §).

Hyvinvointialue voi pyytää kunnalta käyttöönsä tarpeellisiksi katsomiaan lisäselvityksiä ja asiakirjoja. Jos hyvinvointialue katsoo, että kunnan antaman selvityksen mukaan hyvinvointialueen hallintaan siirtyvät toimitilat, irtaimisto ja sopimukset eivät turvaa sosiaali- ja terveystoimen tai pelastustoimen järjestämistä alueella, hyvinvointialueen on neuvoteltava kunnan kanssa (Voimaantulolaki 26.2 §).

Kunnan on täydennettävä edellä tarkoitettua selvitystä viimeistään 30.6.2022, jos toimitiloissa, siirtyvässä irtaimessa omaisuudessa tai sopimuksissa on tapahtunut olennaisia muutoksia selvityksen antamisen jälkeen ja jos hyvinvointialue katsoo selvityksen täydentämisen tarpeelliseksi (Voimaantulolaki 26.3 §).

Voimaantulolain 26 §:ssä säädetty kunnan antama selvitys sekä 28 §:ssä tarkoitettu hyvinvointialueen päätös vastaavat omaisuuden saantokirjaa (Voimaantulolaki 40 §).

Omaisuusselvityksen laatimisessa on otettu huomioon Vantaan kaupunginhallituksen 20.9.2021 § 17 hyväksymät hyvinvointialueuudistuksessa noudatettavat valmisteluperiaatteet kaupungin näkökulmasta.

Vantaan kaupungin valmistautuminen hyvinvointialueuudistukseen ja voimaannanolain 26 §:n vaatimuksiin

Vantaan ja Keravan kaupungit käynnistivät marraskuussa 2020 kaupunkien toimintojen eriyttämisprojektin (Vantaan kaupunginjohtaja 30.11.202 § 138). Tarkoituksena oli hyvissä ajoin varautua hyvinvointialueuudistukseen ja suunnitella kaupungista eriytettävät toiminnot, henkilöstön, irtaimiston ja kiinteän omaisuuden, tilojen ja sopimusten siirto hyvinvointialueelle sekä selvittää ICT-toimintojen ja tietojärjestelmien tilanne siirtymävaiheessa ja uudistuksen jälkeen.

Projektissa työskenneltiin osana valtakunnallista rakenneuudistushanketta. Projektin ohjausryhmänä toimii Vantaan ja Keravan yhteinen ohjausryhmä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen ja työllisyyskokeilun valmisteluun (Kj 25.5.2020 § 90). Ohjausryhmän puheenjohtaja on Vantaan kaupunginjohtaja. Projektissa on laadittu erilaisia selvityksiä ja suosituksia kaupunkien johdoille. Voimaannanolain 26 §:n mukaisen omaisuusselvityksen laatimisen koordinointi on ollut keskeinen tehtävä projektissa.

Kirjallisia selvityksiä on laadittu muun muassa tiloista, irtaimesta omaisuudesta, henkilöstöstä, tietojärjestelmistä ja ICT-toiminnoista, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä (HYTE) sekä sopimuksista, konserniasioista, valmiussuunnitelmasta ja varautumisesta, talouspalveluista ja muista tukipalveluista. Kaikkien siirtyvien kokonaisuuksien juridisesta rakenteesta on laadittu erillinen siirtoasiakirjaselvitys. Osa selvityksistä on tehty omana työnä, osan kaupunki tai hyvinvointialueen valmisteluorganisaatio on tilannut konsulttityönä.

Vantaan ja Keravan kaupungit ovat tehneet valmisteluvaiheessa tiivistä yhteistyötä myös hyvinvointialueelle luovutettavan omaisuusselvityksen koostamisessa. Selvitykset on laadittu yhteisesti sovittussa Excel-taulukon muodossa. Taulukkoon on kummassakin kaupungissa koottu omille välilehdille tiedot siirtävistä sopimuksista, toimitiloista, irtaimesta omaisuudesta, vastuista ja muista oikeuksista ja omaisuudesta. Taulukon laatimisesta ovat vastanneet Vantaan kaupungilla kunkin palvelualueen osalta määritetyt vastuuhenkilöt.

Selvitys siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta

Voimaannanolain 23 §:n mukaan hyvinvointialueelle siirtyvät 1.1.2023 sen järjestämisvastuulle kuuluvaan toimintaan liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat.

Siirtyvää irtaimistoa ovat muun muassa

- sosiaali- ja terveydenhuollon toimitiloissa olevat huonekalut
- kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä oleva rekisteröity omaisuus, kuten ajoneuvot ja lääkintälaitteet
- kaikki muu sellainen irtain omaisuus, joka selkeästi liittyy siirtyvän järjestämisvastuun alaiseen toimintaan, kuten muut koneet, kalustot sekä materiaalit

Hyvinvointialueelle siirtyvät sellaisen osakeyhtiöiden osakkeet, jotka kunta omistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämistä tai tuottamista varten, jos osakeyhtiön tosiasiallinen päätoimiala on sosiaali- ja terveystalouden palvelujen tuottaminen. Vantaan kaupungilta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle siirtyvät Oy Apotti Ab:n ja Kaunialan Sairaala Oy:n osakkeet.

Siirtyvän irtaimiston osalta muuten noudatettavasta yleisseuraannon periaatteesta Vantaan kaupunki poikkeaa siten, että sosiaali- ja terveystoimen (ml. koulupsykologit ja kuraattorit) ja pelastuslaitoksen

käytössä olevissa toimitiloissa olevan taiteen ja palkintojen omistusoikeudet säilyvät kaupungilla. Näiden sijoituspaikoista tai säilytyksestä hyvinvointialueella tehdään erilliset sopimukset. Taide ja palkinnot eivät liity välittömästi palvelun tuottamiseen. Tästä poikkeuksesta päätettäessä irtaimisto voidaan jättää nykyiselle paikalleen ilman, että Vantaan kaupungille muodostuu varastointi-, säilytys- tai siirtämiskustannuksia.

Luettelo siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta on liitteen välilehdellä ”Siirtyvä irtaimisto” ja ”Siirtyvät osakeomistukset”.

Selvitys siirtyvistä sopimuksista

Voimaantulolain 25 §:n mukaan hyvinvointialueelle siirtyvät kunnista 1.1.2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvät sopimukset. Hyvinvointialue ja kunta voivat sopia siitä, että jokin sopimus ei siirry hyvinvointialueelle.

Hyvinvointialueelle eivät siirry vahingonkorvausvastuut tai muut sopimuksen päättämisestä seuraavat vastuut sellaisista sopimuksista, jotka kunta tekee ajanjaksolla 1.7.2021–31.12.2022.

Sosiaali- ja terveydenhuollon siirtyviä palvelu-, hankinta- ja esimerkiksi yhteistyösopimuksia on yhteensä n. 1.100 kappaletta. Sopimukset koskevat esimerkiksi asumispalveluita, terapia- ja kuntoutuspalveluita, kotipalveluita, asuntojen muutostöiden hankintaa, lastensuojelun palveluita, kuntouttavaa työ- ja päivätoimintaa, laitehankintoja ja leasing-sopimuksia.

Selvityksessä on esitys myös jakaantuvista, eli viimeistään 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueen ja kaupungin yhteiseen käyttöön otettavista, sopimuksista. Käsitys jakaantuvista sopimuksista perustuu jo aiemmissa hankintaprosesseissa tehtyihin sopimuskirjauksiin tai Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen väliaikaishallinnon kanssa käytyihin neuvotteluihin.

ICT-sopimuksia on yhteensä alle 100 kappaletta, tietojärjestelmiä 73. Kaupungin ja hyvinvointialueen kesken jaettavia ICT-sopimuksia on muutamia kymmeniä.

Sopimusten teknisestä siirrosta kaupungin tietojärjestelmistä hyvinvointialueelle sovitaan hyvinvointialueen kanssa tarkemmin järjestelmäratkaisujen selvityksessä (Voimaantulolaki 13.3 §).

Siirtyvät sopimukset ovat päätösesityksen liitteen välilehdillä ”Siirtyvät sopimukset” ja Jaettavista sopimuksesta on liitteessä välilehti ”Jakautuvat sopimukset”. ICT-sopimuksista on oma välilehtensä ”ICT-sopimukset”.

Selvitys siirtyvistä vastuista

Hyvinvointialueelle siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvät sopimukset 1.1.2023, jolleivät hyvinvointialue ja kunta toisin sovi. Jos sopimus liittyy myös kunnan jäljelle jääviin tehtäviin eikä sitä ole mahdollista siirtää tai jakaa, kunnan on tehtävä esitys siitä, miten sopimukseen liittyvät vastuut jakautuisivat kunnan ja hyvinvointialueen välillä sopimuksen voimassaoloajan.

Jos sopimusta ei ole mahdollista siirtää tai jakaa, kunta tekee 26 §:ssä tarkoitetussa selvityksessä esityksen sopimukseen liittyvän vastuun jakautumisesta.

Hyvinvointialueelle eivät kuitenkaan, jolleivät hyvinvointialue ja kunta toisin sovi, siirry vahingonkorvausvastuut tai muut sopimuksen päättämisestä seuraavat vastuut sellaisista sopimuksista, jotka kunta tekee 29.6.2021 jälkeen ja ennen 1.1.2023.

Jos kunta on toiminut ennen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtoa joko voimassa olevan lainsäädännön tai kuntaa sitovan sopimuksen vastaisesti, kunta vastaa tästä aiheutuvista seuraamuksista.

Jos kunta on antanut voimaanpanolain 23 §:n 2 momentissa tarkoitetun, sosiaali- ja terveystalvveluja tuottavan osakeyhtiön puolesta takaussitoumuksen, takausvastuu siirtyy hyvinvointialueelle.

Esimerkkeinä Vantaan kaupungilta hyvinvointialueelle siirtyvistä vastuista ovat ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden leasing-sopimusten jäljellä olevat rahoitusvastuut sekä Oy Apotti Ab:lle annettu takaus.

Vantaan kaupungilta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle siirtyvät vastuut ovat esityslistan liitteen välilehdellä "Siirtyvät vastuut".

Vastuu kaupungilla säilytettävänä olevista asiakasvaroista siirtyy hyvinvointialueelle 1.1.2023. Näitä on esimerkiksi tehostetun asumisen palveluissa. Säilytyksessä olevien asiakasvarojen määrä vaihtelee koko ajan, joten selvitykseen ei ole kirjattu niitä.

Henkilöstöä koskeva tietojen luovutus Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle

Voimaanpanolain 18 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto kunnista hyvinvointialueelle katsotaan liikkeen luovutukseksi.

Liikkeenluovutukseksi katsotaan myös kunnan palveluksessa olevien opiskeluhuollon psykologien ja kuraattoreiden siirtyminen hyvinvointialueelle.

Liikkeenluovutukseksi katsotaan myös edellä tarkoitettujen tehtävien tukitehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirrot, mikäli tehtävää hoitavan henkilön tosiasiallisista tehtävistä vähintään puolet on edellä tarkoitettujen tehtävien tukitehtäviä. Siirtyvällä henkilöstöllä tarkoitetaan luovuttajan palveluksesta hyvinvointialueen palvelukseen siirtyviä henkilöitä, jotka yksilöidään kussakin luovuttavassa organisaatiossa käytävässä yhteistoimintamenettelyssä. Luovutuksen piiriin kuuluvat edellä mainituilla perusteilla sekä vakinaiset että määräaikaiset työntekijät, joiden palvelussuhde on voimassa luovutushetkellä.

Vantaan kaupungin on luovutettava Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle sen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelun edellyttämät välttämättömät tiedot. Kattavat tiedot siirtyvästä henkilöstöstä ovat olennainen osa hyvinvointialueiden henkilöstösuunnittelua ja rekrytointeihin varautumista.

Tietojen luovuttaminen perustuu voimaanpanolakiin ja tietojen käsittelyssä noudatetaan tietosuojaa koskevaa lainsäädäntöä. Kuntien on salassapitosäännösten estämättä luovutettava hyvinvointialueelle sen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelun edellyttämät välttämättömät tiedot voimaanpanolain 18 §:ssä tarkoitettusta henkilöstöstä, joka siirtyy hyvinvointialueen palvelukseen. Voimaanpanolain 13 §:ssä ja sen perusteluissa määritetään, että tiedot on luovutettava sähköisessä muodossa ja riittävän ajoissa.

Hyvinvointialueen valmistelussa käytettävien henkilö- ja palvelussuhdetietojen luovuttamista koskeva yhteistoimintakäsittely Vantaan kaupungilla on käyty 13.8.2021. Varsinaiset liikkeen luovutukseen liittyvät yhteistoimintaneuvottelut käydään kuitenkin vasta vuonna 2022.

Vantaan kaupunki on aloittanut joulukuussa 2021 henkilöstöä koskevien tietojen keruun. Tiedon suuresta määrästä johtuen merkittävä osa tiedoista on tilattu tietojärjestelmätoimittajalta. Arvioitu aikataulu tietojen luovutukselle on viimeistään helmikuun 2022 lopulla.

Voimaannpanolain 26 §:n mukaan kunnan on lisäksi annettava viimeistään 28.2.2022 hyvinvointialueelle arvio siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja siirtyvästä lomapalkkavelasta.

Pelastustoimesta siirtyvän henkilöstön vastaavista tiedoista kaupunginhallitukselle on tehty erillinen esitys.

Voimaannpanolain 18 §:ssä määriteltyä sosiaali- ja terveystoimen ja oppilashuollon henkilöstöä sekä tukipalveluhenkilöstöä siirtyy Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 3.548 työntekijää (31.12.2021). Arvioidut henkilöstömenot ovat 178.563.046,14 euroa vuodessa ja siirtyvä lomapalkkavelka 23.873.200,07 euroa. Summat sisältävä työnantajan sivukulut.

Kaupunginhallitus 31.1.2022 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukainen selvitys Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveystoimen siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle voimaannpanolain 26 §:n mukaisesti,
- b) ilmoittaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle, että liitteessä mainittu omaisuus, sopimukset ja vastuut siirtyvät 1.1.2023 Vantaan kaupungilta hyvinvointialueelle,
- c) että kohdassa a) mainitun selvityksen mukaiset sopimukset ja muut hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelun edellyttävät välttämättömät tiedot luovutetaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintaan voimaannpanolain 13 §:n mukaisesti riittävän ajoissa, kuitenkin viimeistään 1.1.2023,
- d) antaa arviona Vantaan kaupungilta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle voimaannpanolain 18 §:n nojalla siirtyvän sosiaali- ja terveystoimen ja oppilashuollon henkilöstön sekä tukipalveluhenkilöstön määräksi 3.548 työntekijää (31.12.2021). Arvioidut henkilöstömenot ovat 178.563.046,14 euroa vuodessa ja siirtyvä lomapalkkavelka 23.873.200,07 euroa. Summat sisältävä työnantajan sivukulut,
- e) todeta, että Vantaan kaupunki toimittaa voimaannpanolain 13 §:n mukaisesti Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle sen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelun edellyttämät välttämättömät tiedot voimaannpanolain 18 §:ssä tarkoitetusta siirtyvästä henkilöstöstä helmikuun 2022 loppuun mennessä, ja
- f) varata oikeus täydentää annettuja selvityksiä tarvittaessa voimaannpanolain 26 §:n mukaisesti.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavasti:

Päätöskohdan a) mukaiseen selvitykseen lisätään

”Siirtyvät sopimukset” -välilehdelle kuntouttavan työtoiminnan 30 palveluiden ostosopimusta, seitsemän (7) palveluiden myyntisopimusta ja ”Siirtyvä irtaimisto” -välilehdelle 16 leasing-ajoneuvon tiedot.

”Siirtyvät vastuut” -välilehdelle täydennetään Varikon avoinna olevaa leasing-vastuuta siten, että leasing-sopimusten jäljellä olevaa rahoitusvastuuta lisätään 12/2022 Axis Finland Oy:n osalta 10.902,36 euroa, Kuntarahoitus Oyj:n osalta 21.839,22 euroa, Länsiauto Leasing Oy:n osalta 9.472,45 euroa,

Toyota Finance Finland Oy:n osalta 366,57 euroa ja Nordea Rahoitus Suomi Oy:n osalta 19.470,15 euroa. Lisätty leasingvastuu on yhteensä 62 050,75 euroa ja jäännösarvot yhteensä 47 544,77 euroa.

”Siirtyvät sopimukset” -välilehdelle lisätään HUS-Kuntayhtymän ja Vantaan kaupungin yhteistoimintasopimus liittyen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen henkilöstön hr- ja palkanlaskentapalveluihin.

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Liite:

- Omaisuusselvitys, kh 31.1.2022

Täytäntöönpano: Kuntademokratian palvelualue, Henkilöstö- ja konsernipalveluiden palvelualue

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

hallintojohtaja Hanna Ormio, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

henkilöstö- ja konsernijohtaja Kirsi-Marja Lievonon, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

lakimies Tiia Tuovinen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)